

Item no. 2. : Presentation of the Annual Report for the year 2012-2013

A) Barrister Balasaheb Khardekar Library

10.1 Annual Report of the Library for 2012-13

GENERAL:

Allocation of funds for procurement of books and journals was as below during the year under report.

(A) UNIVERSITY FUNDS:

A provision of Rs. 20,00,000=00 from University Funds had been made for purchase of books and journals during the year 2012-13. Out of this fund an amount of Rs. 15,00,000=00 for purchase of periodicals and Rs. 5,00,000=00 for purchase of books was available. From this fund Rs. 15,00,000=00 spent for procurement of periodicals and Rs.5,00,000=00 utilized for purchase of books.

(B) University Grants Commission (XII Plan) Funds:(Year-2012-13)

Nil

10.2 LIBRARY COLLECTION :

(A) The library collection as on 31/03/2013 is as follows:

<u>Books</u>	<u>E-Books</u>	<u>Bound Journals</u>	<u>Manuscripts</u>	<u>Theses/ Dissertations</u>	<u>Reports</u>	<u>Total</u>
2,62,407	124	32,698	6,923	9,838	6,849	3,18,839

(B) ADDITIONS DURING THE YEAR:

The number of books added to the Library by way of purchase from University/UGC Funds was 688. The books purchased through Contingency Grants were 1164 and by donation the numbers of books received were 320. During the year under report total 2,172 books were added to the library collection.

The departmentwise split-up of purchased books is as follows:

Sr. No.	Name of the Department	Books
1.	Botany	17
2.	Chemistry	10
3.	Mathematics	29
4.	Physics	12
5.	Zoology	05
6.	Agro Chemistry & Pest Management	02
7.	Biochemistry	12
8.	Computer Science	51
9.	Applied Chemistry	08
10.	Electronics	21
11.	Environmetal Science	23
12.	Biotechnology	10
13.	Statistics	10
14.	Geography	03
15.	Economics	04
16.	History	14
17.	Sociology	10
18.	Library & Inf. Science	08
19.	Journalism	06
20.	Mass Communication	11
21.	Education	12

Sr. No.	Name of the Department	Books
22	Commerce & Management	25
23	Political Science	08
24	English	06
25	Foreign Language	30
26	Marathi	54
27	Hindi	25
28	Music & Dramatics	21
29	Philosophy/ psychology	05
30	Tourism and Travel	02
31	General	234
	Total :	688
	E-Books	
1	Biotechnology	10
2	Chemistry	11
3	Commerce and Management	13
4	Computer Science	36
5	Environmental Science	13
6	General	41
	Total:	124

(C) Contingency Grants:

1164 books were purchased from the following research projects/ other schemes / other courses and research schemes.

(I) Social Sciences/ Humanities		13 ^प	Sociology-UGC-SAP-DRS
1 ^प	Economic-UGC-SAP-DRS	14 ^प	Sociology-UGC-NET Centre
2 ^प	Education-UGC Major RP [Dr. Sapre]		
3 ^प	English -UGC Major RP [Dr. M.L.Jadhav]		
4 ^प	English-UGC-RP [Dr. Karekatti]	;पद्धतै बपमदबमे	
5 ^प	English-UGC-RP [Dr. A.M. Sarwade]	15 ^प	Applied chemistry [A.63.P.4]
6 ^प	English-UGC-SAP-DRS	16 ^प	Chemistry -UGC-RP [Dr. S.R.Patil]
7 ^प	Gandhi Study Center	17 ^प	Chemistry – DST -FIST
8 ^प	Geography-UGC Major RP [Dr. Potdar]	18 ^प	Botany -UGC-RP [Dr. N.S. Chavan]
9 ^प	Foreign Languages-UGC-RP [Dr. Megha Pansare]	19 ^प	Biochemistry-Env.Biotech-D.1.P.43
10 ^प	Marathi-UGC Major RP [Dr. Vishwanath Shinde]	20 ^प	Mathematics-NBHM
11 ^प	Geography-UGC-PR [Dr. C.T.Pawar]	21 ^प	Physics- DST -FIST
12 ^प	Geography-DST -FIST	22 ^प	Physics-DSA-Phase-I
		23 ^प	Zoology-DBT-IPLS [Dr. D. V. Muley]

(D) Particulars of books received during the year through donation are as follows:

Sr.No	Names of the Donar	Number of Books
1.	Central Hindi Directorate, Govt. of India	81
2.	NBHM, Dept of Atomic Energy, Govt. of India	31
3.	South Central Zone Cultural Centre, Nagpur	30
4.	Vijay Kapoor, The Institute of Chartered Accounts of India, New Delhi	20
5.	मा.डी.के.राजहंस,श्रीपाद सेवा मंडळ,पुणे	14
6.	श्री.जगमोहन प्रसाद सक्सेना,जयपूर	10
7.	श्री.प्रकाश भोसले,मा.सहाय्यक कुलसचिव,शिवाजी विद्यापीठ	7
8.	The American library, Mumbai	5
9.	All India Congress Committee, New Delhi	4
10.	C-DAC, Pune	4

11.	Human Right Justice Federation, Koregaon, Satara	4
12.	माधव प्रसाद गोयंका, इचलकरजी	4
13.	Jain Irrigation System Ltd. Jalgaon	3
14.	मॅकजय ग्रुप ऑफ कंपनीस, कोल्हापूर	3
15.	Prof. S. P. Jadhav, KIT College, Kolhapur	3
16.	Embassy of the Islamic Republic of Iran, New Delhi	2
17.	University of Mumbai	2
18.	Narayana Gurukula, Kerala	2
19.	WTO Publications	1
20.	Others	90
TOTAL		320

(E) Notable Additions during the year by Purchase:

Sr.No.	Title-Author	Acc.No.
1.	मनात – अच्युत गोडबोले	278722
2.	आपली मोडी लिपी भाग १-२-उदयसिंह यादव	278727-46
3.	शिवछत्रपतींची पत्रे खंड-१ डॉ.अ.गो.कुलकर्णी	278943-44
4.	जलसंपदा-राजश्री किणीकर	278949
5.	Shivaji: His Life and Times –Gajanan Bhaskar Mehendale	278950-51
6.	Portrait of A President Pranab Mukharjee	278986
7.	महाराष्ट्र:५० वर्षातील आर्थिक विकासाचा धांडोळा-Centre for Economic & Social Studies, Amravati	278966-67
8.	कमी खर्चाची उस शेती	278973
9.	नांगरजी शिवाय शेती	278981
10.	Introduction to AV Robotics	278926
11.	Nanoparticals & Nanodevices in Biological Applications: Belluci	277629
12.	Interfacial Nano Chemistry- Watarai	277627
13.	Root Genomics and Soil Interaction	277785
14.	स्त्री भ्रूणहत्या	277657
15.	The complete Biography of Mahatma Gandhi	277924-26
16.	गो .नी.दांडेकरांची कादंबरी	278803
17.	आठवणीतले शेवाळकर	278832
18.	जातीभेदाचे अंतःप्रवाह	277723
19.	भटक्या विमुक्तांची जात पंचायत-खंड १ ते ४	277980-83
20.	Water Law in India: An introduction to Legal instruction-Cullet/Koonan	277219
21.	The Cambridge History of American Theatre-vol.I to III	282285-87
22.	Modification and Editing of RNA-Grosjean H	279115
23.	Advanced Techniques in diagnostic Microbiology	279116
24.	यशपाल रचनावली (१४ खंडो में.)	279089-02
25.	International Dramaturgy	279073
26.	Performances and Performativity	279074
27.	Polymeric Solar cells- Frederik Krebs	279075
28.	Applied Seismology	279076
29.	Solar Electricity Handbook (2012 edition)	279081
30.	Android Cook book- Darwin	278867
31.	Mobile development with c++-G Shackles	278878
32.	Cloud Computing- J Rittinghouse	278866
33.	Roussak-Applied Chemistry:A Text books for Engineering and Technology	277993
34.	असा घडला भारत	277736
35.	संत साहित्यातील दलित संवेदना	277752

(F) PERIODICALS SECTION:

The University Library subscribed to 36 foreign online e-journals (including 23 Sage e-journals and 1 databases -Scopus) and 218 Indian print journals during the year 2012-13. 140 print journals were received on gratis. In addition to the above there were 11 daily newspapers available for readers.

(G) THESES – DISSERTATIONS & REPORT SECTION:

During the year 371 theses/dissertations and 12 reports were added.

10.3 LIBRARY SERVICES TO READERS**A) CIRCULATION OF BOOKS AND JOURNALS:**

The number of registered library users were 8891. In all, 1,16,464 books were issued and returned to users from Main Counter and Text Books Section. 179 teachers from affiliated colleges and institutes availed services of the University Library. 4 books were borrowed from libraries outside Kolhapur through “Inter-Library Loan System” and made available to the users. “Open Access” facility is available to students in all the sections. A separate catalogue of “Translated” books was made available at Stack Section for references.

- i] Reference facility for casual readers: In all 1364 casual readers were allowed to avail reference facility for reading materials within library premises on payment basis.
- ii] Permanent Membership by Deposit facility to 192 senior citizens and professionals was rendered by University Library on deposit of Rs.1000/- only per member.
- iii] In all 188 students appearing for Competitive and NET/SET Examinations availed Reading Room facility by paying a deposit of Rs. 500/- only and a monthly fee Rs.60/- per member
- iv] In all 21 readers availed xerox facility on payment basis.
- v] The issue of CD-ROM's to students & teachers was 34 during the year. In all 1663 CD-ROM's are available on various subjects.

B) The Reading Hall:

The reading hall of the Library was kept open 18 hours a day from 6.00 a.m. to 12.00 mid-night on all days of a year except national holidays. The average daily attendance in the Reading hall was about 285. The Reading hall was managed by students from Shri Appasaheb Pawar Vidyarthi Bhavan studying under the ‘Earn & Learn Scheme’. During the year under report 878 books were issued from the reading hall counter.

C) Periodicals Section:

In order to meet the demands of students and research scholars, the Periodicals Section is kept open from 10.20 a.m. to 6.00 p.m. on all the working days, IInd and IVth Saturdays (7. 30 hours). The average daily attendance in the section was 50. Newspaper clipping services related to university & affiliated colleges is rendered for administrative use.

D) U.G.C. INFONET Programme:

Shivaji University, being a member of this programme is getting access to 7600+ on-line foreign e-journals and 11 e-databases on various subjects published by 25 leading international publishers. These e-journals are made available through library website to faculty, research scholars and students. Departments are making use of this facility. The usage statistics of these journals was 1,93,044 during the year of report.

E] Archival Cell:

Approximately 50,000 rare books and 6923 manuscripts were treated by re-cycling in the fumigation chamber. During the year 877 researchers and readers availed services of this section. For digitization of rare books, manuscripts PS- 7000 Publication Scanner was purchased from the University Grants Commission grants and is being used.

F] Theses, Dissertations, Reference and Reports Section:

80 readers visited the section daily to consult the various reference works, theses, dissertations & reports available in this section. In total 7129 reference books on various subjects are available for consultation within the library premises.

G] SERIALS HOLDINGS:

The list of back volumes under the title ' Serials holdings ' is also made available from library website.

10.4 Library Automation Project:

The work of retroconversion of Library active collection has been completed on LibSys integrated library software and the bibliographic information about the collection is made available on intranet through library OPAC system. In line with this, acquisition module, technical processing module for new purchase and circulation module for issue and return of books to the readers has been initiated with the Libsys integrated library management software. OPAC, Internet and e-resource etc., online facility is made available with the help of 56 computers.

10.5 Binding:

During the year 608 books were got bound.

10.6 Free supply of textbooks to the children of class IV employees of the University:

Under the scheme, the University Library purchased and supplied 211 books to the school going wards of such employees. In all 30 employees availed this facility.

10.7 Teachers Personal Library Scheme:

During the year 101 teachers from university departments, administrative officers and affiliated college teachers availed this facility.

10.8 Visitors to the Library:

During the year, 1030 visitors from colleges and other sections of the society visited the Barr.Balasaheb Khardekar Library.

10.9 SPECIAL EVENTS:

- 1 Bhumi Pujan ceremony and laying the foundation of new library building (extension of existing library building) on 24th June, 2013.
- 2 The Book exhibition on the theme "Genetically Modified Crops and Food Security" was organized on the occasion of "National Science Day" during February 26 to 28, 2013.
- 3 On the occasion of Convocation, 'Granthmohatsav 2013' -a mega book exhibition was organized during January 18-21, 2013.
- 4 To honour the sacrifice of police personnel in Mumbai bomb blast the Martyrs day was observed on November 26, 2012 and on the same day celebrated Indian Constitution Day.
- 5 IQAC expert Committee visited Library on September 15, 2012
- 6 Library Orientation Programme to the new university students (P.G and Research) was organized by presenting the information regarding Library by Lecture presentation and subsequently Library Tour was arranged from August 28 to September 7, 2012.
- 7 On the occasion of 'Golden Jubilee year of the University' and Barr. Balasaheb Khardekar birth anniversary a lecture series from the eminent speakers on the topic 'Barr. Balasaheb Khardekar- Life and Work' was organized on August 1, 2012. On the same day photo exhibition on the above theme was also organized by the library.

B] Study Centre

Annual Report for 2012-13

Study Centre, Kolhapur

The students of affiliated colleges in Kolhapur city, postgraduate students of the University departments, M.Phil/Ph.D. students and students appearing for NET/SET and competitive examinations, availed facility of Study Centre.

During the year under report 2012-13 students from affiliated colleges were admitted 211 in the Study Centre. In all 350 students from Postgraduate Departments/NET/SET & other examinations availed the study centre facility.

The Centre was kept open from 6 a.m. to 12 midnight (hours) on all days including Sundays and holidays.

The textbooks and reference books required for undergraduate & postgraduate students are kept in the Study Centre for consultation within the centre, only on production of Identity Card.

The total collection of books is 13003 in the Study Centre and 3 newspapers, 6 magazines are available for the benefit of students.

The daily attendance of the students was 250. Some teaching staff members also took the benefit of Study Centre.

वार्षिक अहवाल 2012.13

बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

10.1 वृत्तांत वर्षात नियतकालिके व ग्रंथ खरेदीसाठी खालील निधी मंजूर होता.

(अ) विद्यापीठ निधी: रू. 20,00,000-00 एवढी अंदाजपत्रकीय तरतूद अहवाल वर्षात उपलब्ध होती. सदर मंजूर निधीतून नियतकालिकांसाठी रू. 15,00,000-00 व ग्रंथखरेदीसाठी रू. 5,00,000-00 एवढी रक्कम उपलब्ध होती. सदर उपलब्ध निधीतून नियतकालिकांच्या वर्गणीसाठी रू. 15,00,000-00 आणि रू. 5,00,000-00 ग्रंथ खरेदीसाठी सदर निधीचा विनियोग केला.

(ब) विद्यापीठ अनुदान आयोग (12 वी योजना):

निरंक

10.2 ग्रंथसंग्रह :

(अ) - दि. 31-03-2013 रोजी विद्यापीठ ग्रंथालयात ग्रंथ, नियतकालिकांचे बांधीव संच व हस्तलिखिते यांची एकूण संख्या खालीलप्रमाणे होती.

ग्रंथ	ई-बुक्स	नियतकालिकांचे बांधीव संच	हस्तलिखिते	प्रबंध-लघुप्रबंध	रिपोर्ट	एकूण
2,62,407	124	32,698	6,923	9,838	6,849	3,18,839

(ब)- वृत्तांत वर्षातील वाढ : वृत्तांत वर्षात (2012-13) विद्यापीठ / विद्यापीठ अनुदान आयोग निधीतून 688 ग्रंथ खरेदी केलेले आहेत. कॉन्टीजन्सीद्वारे 1164 ग्रंथ खरेदी केले आहेत. देणगीद्वारे आलेल्या ग्रंथांची संख्या 320 एवढी आहे. अहवाल वर्षातील एकूण ग्रंथसंख्या 2,172 आहे.

खरेदी केलेल्या ग्रंथांची विभागवार संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

१	वनस्पतीशास्त्र	17	21	मास कम्युनिकेशन	11
२	रसायनशास्त्र	10	22	शिक्षणशास्त्र	12
३	गणितशास्त्र	29	23	वाणिज्य व व्यवस्थापन	25
४	पदार्थविज्ञानशास्त्र	12	24	राज्यशास्त्र	08
५	प्राणीशास्त्र	05	25	इंग्रजी	06
६	ऑग्नोकेमीस्ट्री अॅण्ड पेस्ट मॅनेजमेंट	02	26	मराठी	54
७	जीवरसायनशास्त्र	12	27	हिंदी	25
८	संगणकशास्त्र	51	28	संगीत व नाट्यशास्त्र	21
९	Applied Chemistry	08	29	तत्वज्ञान / मानसशास्त्र	05
१०	इलेक्ट्रॉनिक्स	21	30	पर्यटन व प्रवास	02
११	Environmental Science	23	31	सामान्य	234

१२	जैवतंत्रज्ञान	10			एकूण :	688
१३	Statistics	10				
१४	भूगोल	03			ई-बुकसः	
१५	अर्थशास्त्र	04		01	जैवतंत्रज्ञान	10
१६	इतिहास	14		02	रसायनशास्त्र	11
१७	समाजशास्त्र	10		03	वाणिज्य व व्यवस्थापन	13
१८	ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र	08		04	संगणकशास्त्र	36
१९	वृत्तपत्राविद्या	06		05	पर्यावरणशास्त्र	13
२०	Foreign Language	30		06	सामान्य	41
					एकूण :	124

(क) कॉन्टीजन्सीमधून 1164 ग्रंथ खालील संशोधन प्रकल्प / इतर योजना/इतर कोर्सेस व संशोधन योजने अंतर्गत खरेदी केले आहेत.

(I) Social Sciences/ Humanities		13 ^प	Sociology-UGC-SAP-DRS
1 ^प	Economic-UGC-SAP-DRS	14 ^प	Sociology-UGC-NET Centre
2 ^प	Education-UGC Major RP [Dr. Sapre]		
3 ^प	English -UGC Major RP [Dr. M.L.Jadhav]		
4 ^प	English-UGC-RP [Dr. Karekatti]	;पद्धत बपमदबमे	
5 ^प	English-UGC-RP [Dr. A.M. Sarwade]	15 ^प	Applied chemistry [A.63.P.4]
6 ^प	English-UGC-SAP-DRS	16 ^प	Chemistry -UGC-RP [Dr. S.R.Patil]
7 ^प	Gandhi Study Center	17 ^प	Chemistry – DST -FIST
8 ^प	Geography-UGC Major RP [Dr. Potdar]	18 ^प	Botany -UGC-RP [Dr. N.S. Chavan]
9 ^प	Foreign Languages-UGC-RP [Dr. Megha Pansare]	19 ^प	Biochemistry-Env.Biotech-D.1.P.43
10 ^प	Marathi-UGC Major RP [Dr. Vishwanath Shinde]	20 ^प	Mathematics-NBHM

11 ^प	Geography-UGC-PR [Dr. C.T.Pawar]	21 ^प	Physics- DST -FIST
12 ^प	Geography-DST -FIST	22 ^प	Physics-DSA-Phase-I
		23 ^प	Zoology-DBT-IPLS [Dr. D. V. Muley]

(ड.) अहवाल वर्षात देणगीदारांकडून देणगीदाखल प्राप्त झालेल्या पुस्तकांची संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

Sr.No	Names of the Donar	Number of Books
1.	Central Hindi Directorate, Govt. of India	81
2.	NBHM, Dept of Atomic Energy, Govt. of India	31
3.	South Central Zone Cultural Center, Nagpur	30
4.	Vijay Kapoor, The Institute of Chartered Accounts of India, New Delhi	20
5.	सा.डी.के.राजहंस,श्रीपाद सेवा मंडळ,पुणे	14
6.	श्री.जगमोहन प्रसाद सक्सेना,जयपूर	10
7.	श्री.प्रकाश भोसले,सा.सहाय्यक कुलसचिव,शिवाजी विद्यापीठ	7
8.	The American library, Mumbai	5
9.	All India Congress Committee, New Delhi	4
10.	C-DAC, Pune	4
11.	Human Right Justice Federation, Koregaon Satara	4
12.	माधव प्रसाद गोयंका, इचलकरंजी	4
13.	Jain Irrigation System Ltd. Jalgaon	3
14.	मॅकजय ग्रुप ऑफ कंपनीस, कोल्हापूर	3
15.	Prof. S. P. Jadhav, KIT College	3
16.	Embassy of the Islamic Republic of Iran, New Delhi	2
17.	University of Mumbai	2
18.	Narayana Gurukula, Kerala	2
19.	WTO Publications	1
20.	Others	90
	TOTAL	320

(इ.) अहवाल सालात खरेदी केलेल्या उल्लेखनीय ग्रंथांची यादी :

Sr.No.	Title-Author	Acc.No.
1.	मनात – अच्युत गोडबोले	278722
2.	आपली मोडी लिपी भाग १-२-उदयसिंह यादव	278727-46
3.	शिवछत्रपतींची पत्रे खंड-१ डॉ.अ.गो.कुलकर्णी	278943-44
4.	जलसंपदा-राजश्री किणीकर	278949
5.	Shivaji: His Life and Times –Gajanan Bhaskar Mehendale	278950-51
6.	Portrait of a President Pranab Mukharjee	278986
7.	महाराष्ट्र:५० वर्षातील आर्थिक विकासाचा धांडोळा-Centre for Economic & Social Studies, Amravati	278966-67
8.	कमी खर्चाची उस शेती	278973
9.	नांगरजी शिवाय शेती	278981
10.	Introduction to AV Robotics	278926
11.	Nanoparticals & Nanodevices in Biological Applications: Belluci	277629
12.	Interfacial Nano Chemistry- Watarai	277627

13.	Root Genomics and Soil Interaction	277785
14.	स्त्री भ्रूणहत्या	277657
15.	The complete Biography of Mahatma Gandhi	277924-26
16.	गो.जी.दांडेकरांची कादंबरी	278803
17.	आठवणीतले शेवाळकर	278832
18.	जातीभेदाचे अंतःप्रवाह	277723
19.	भटक्या विमुक्तांची जात पंचायत—खंड १ ते ४	277980-83
20.	Water Law in India: An introduction to Legal instauration/cullet/hoonan	277219
21.	The Cambridge History of American Theatre-vol.I to III	282285-87
22.	Modification and Editing of RNA-Grosjean H	279115
23.	Advanced Techniques in diagnostic Microbiology	279116
24.	यशपाल रचनावली (१४ खंडो में.)	279089-02
25.	International Dramaturgy	279023
26.	Performances and Performativity	279074
27.	Polymeric Solar cells- Frederik Krebs	279075
28.	Applied Seismology	279076
29.	Solar Electricity Handbook (2012 edition)	279081
30.	Android Cook book- Darwin	278867
31.	Mobile development with c++-G Shackles	278878
32.	Cloud Computing- J Rittinghouse	278866
33.	Roussak-Applied Chemistry:A Text books for Engineering and Technology	277993
34.	असा घडला भारत	277736
35.	संत साहित्यातील दलित संवेदना	277752

(ई.) नियतकालिके विभाग:

अहवाल वर्षात 36 विदेशी ऑनलाईन ई-नियतकालिके (23 सेझ ई-नियतकालिके व 1 डेटाबेस - स्कोपस) व 218 भारतीय नियतकालिकांची वर्गणी भरली व त्याप्रमाणे ती ग्रंथालयाकडे आली. 140 नियतकालिके देणगी स्वरूपात जमा झालेली आहेत. तसेच मराठी व इंग्रजी, हिंदी भाषेतील 11 वर्तमानपत्रे वाचकांसाठी उपलब्ध केली आहेत.

(फ.) प्रबंध-लघुप्रबंध व अहवाल विभाग:

अहवाल वर्षात एकूण 371 प्रबंध, लघुप्रबंधांच्या व 12 अहवालांच्या संख्येत वाढ झाली.

10.3 ग्रंथालयीन सेवा :

अ- पुस्तके व नियतकालिके देवघेव :

वृत्तांत वर्षात नोंदलेल्या वाचकांची संख्या 8891 एवढी आहे. या वर्षात देवघेव विभाग व टेक्स्ट बुक विभाग येथून एकूण 1,16,464 पुस्तकांची देवाणघेवाण करण्यात आली. तसेच संलग्न महाविद्यालयातील व शैक्षणिक संस्था मधील 179 शिक्षकांनी ग्रंथालय सेवेचा लाभ घेतला. 'आंतर ग्रंथालयीन देवघेव' या योजनेद्वारे 4 पुस्तके कोल्हापूर बाहेरच्या ग्रंथालयाकडून मागवून घेवून अभ्यासकांची सोय केली. ग्रंथालय विभागात विद्यार्थ्यांसाठी 'मुक्तद्वार पध्दत' उपलब्ध आहे. तसेच ग्रंथदालन विभागात 'अनुवादित' पुस्तकांची स्वतंत्र तालिका संदर्भासाठी तयार केली आहे.

1) एकूण 1364 वाचकांनी आवश्यक ते शुल्क भरून संदर्भ सुविधा उपलब्ध करून घेतली.

- 2) एकूण 192 ज्येष्ठ नागरिकांनी प्रत्येकी रू. 1,000-00 या प्रमाणे अनामत रक्कम भरून ग्रंथालयाचे कायमचे सभासदत्व घेतले आहे.
- 3) स्पर्धा परीक्षा व नेट/सेट इत्यादी परीक्षांना बसलेल्या 188 विद्यार्थ्यांनी अभ्यासिकेत बसण्यासाठी प्रत्येकी रू. 500-00 प्रमाणे अनामत रक्कम व प्रत्येकी रू 60-00 मासिक शुल्क भरून ग्रंथालयाची सुविधा घेतली.
- 4) एकूण 21 वाचकांनी झेरॉक्स सुविधेचा लाभ शुल्क भरून घेतला.
- 5) अहवाल वर्षापर्यंत एकूण 1663 विविध विषयांवरील सीडी रॉम उपलब्ध आहेत. सदर सीडी विद्यार्थी व शिक्षक यांना मागणीनुसार वापरण्यासाठी दिल्या जातात. एकूण 34 सीडी रॉम वापरावयासाठी उपयोगात आणल्या.

ब- अभ्यासिका :

राष्ट्रीय सुट्टीचे दिवस सोडून इतर सर्व दिवशी सकाळी 6 ते रात्री 12 वाजेपर्यंत अशी 18 तास अभ्यासिका उघडी ठेवली. अभ्यासिकेमध्ये दररोज अंदाजे 285 विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती. सदर अभ्यासिका डॉ.आप्पासाहेब पवार विद्यार्थी भवनातील 'कमवा व शिका' या योजनेतून शिक्षण घेणा-या अंशकालिन विद्यार्थी मदतनिसांकडून चालवली गेली. अहवाल वर्षात अभ्यासिकेत 878 पुस्तकांची देवघेव करण्यात आली.

क- नियतकालिक विभाग :

नियमित व संशोधक विद्यार्थ्यांच्या वाढत्या मागणीची गरज भागविणेसाठी नियतकालिक विभाग कामकाजाच्या दिवशी, दुस-या व चौथ्या शनिवारी सकाळी 10.20 ते संध्याकाळी 6.00 वाजेपर्यंत असा 7.30 तास उघडा ठेवला. सदरच्या विभागाचा दररोज सरासरी 50 वाचकांनी लाभ घेतला. नियतकालिके विभागातर्फे विद्यापीठ व महाविद्यालयांविषयीच्या बातम्यांची कात्रण सेवा प्रशासकीय उपयोगासाठी दिली जाते.

ड- यूजीसी-इन्फोनेट योजना:

या राष्ट्रीय स्तरावरील योजनेत जी विद्यापीठे समाविष्ट केली आहेत. त्यात शिवाजी विद्यापीठाचा अंतर्भाव झालेला आहे. सदर योजने अंतर्गत विविध विषयावरील व संशोधन क्षेत्रातील 25 आंतरराष्ट्रीय विख्यात प्रकाशकांची महत्वाची 7600+ परदेशी ई-नियतकालिके व 11 ई-डेटाबेसीस शिक्षक, संशोधक व अभ्यासक यांच्यासाठी ग्रंथालयाच्या संकेत स्थळावर ऑन लाईन सेवेद्वारे उपलब्ध झाली आहेत. विविध अधिविभागांनी या सुविधेचा लाभ घेण्यास सुरुवात केली आहे व याद्वारे अहवाल वर्षात एकूण 1,93,044 लाभार्थीनी या संकेतस्थळास भेट दिली.

इ- अर्काइव्हल सेल विभाग :

अर्काइव्हल सेल विभागातील 50,000 ग्रंथ व 6,923 हस्तलिखिते यांची देखभाल केली जाते. अहवाल सालात 877 संशोधकांनी व वाचकांनी अभ्यासासाठी या विभागाचा लाभ घेतला. दुर्मिळ ग्रंथ, हस्तलिखिते यांचे डिजिटायझेशन करण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निधीतून खरेदी करण्यात आलेला पी एस-7000 पब्लिकेशन स्कॅनर कार्यरत आहे.

ई- प्रबंध, शोधनिबंध व अहवाल व संदर्भ विभाग :

या विभागात या विद्यापीठाने मान्य केलेले प्रबंध, शोधनिबंध, सेन्सस रिपोर्ट, जिल्हानिहाय सांख्यिकी अहवाल व संदर्भ साधणे, इत्यादी संशोधक/ अभ्यासकांच्या उपयोगासाठी ठेवले आहेत. दररोज सुमारे 80 संशोधक विद्यार्थ्यांनी, अभ्यासकांनी या विभागाचा लाभ घेतला. या विभागात विविध विषयांवरील एकूण 7129 पुस्तके संदर्भासाठी उपलब्ध आहेत.

फ सिरियल्स होल्डिंग्ज

ग्रंथालय संकेत स्थळावरून 'सिरियल्स होल्डिंग्ज' या शीर्षकाखाली नियतकालिकांच्या खंडाची (बॅक व्हॉल्यूमस्) यादी समाविष्ट केली आहे.

10.4 ग्रंथालय संगणकीकरण प्रकल्प:

ग्रंथालयातील वाचनसाहीत्याचे Retroconversion, Libsys या संगणकप्रणालीत पूर्ण करण्यात आलेले असून सदर वाचनसाहीत्याची सुचीबद्ध माहिती ग्रंथालय OPAC system वर उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. याबरोबरच नव्याने खरेदी केलेल्या पुस्तकांचे अॅक्सेशनींग, तांत्रिक प्रक्रिया व ग्रंथ देव-घेव मोड्युल्स इ. Libsys या संगणक प्रणालीत चालू करण्यात आलेल्या आहेत. OPAC, इंटरनेट आणि ई-रिसोर्सेस इ.ऑनलाईन सुविद्या देखील 56 संगणकामार्फत दिली जातात.

10.5 ग्रंथ बांधणी - अहवाल सालात 608 ग्रंथांची बांधणी करून घेण्यात आली.

10.6 विद्यापीठातील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या मुलांना क्रमिक पुस्तके देण्याची योजना :

अहवाल सालात या योजनेखाली चतुर्थ श्रेणी कर्मचा-यांच्या शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या पाल्यांना 211 क्रमिक पुस्तके पुरविली. या योजनेचा लाभ 30 कर्मचा-यांनी घेतला.

10.7 शिक्षकांची वैयक्तिक ग्रंथालय योजना :

अहवाल सालांत या योजनेचा लाभ विद्यापीठातील शिक्षक, प्रशासकीय अधिकारी व संलग्न महाविद्यालयातील असे मिळून एकूण 101 शिक्षकांनी लाभ घेतला.

10.8 ग्रंथालय पहावयास आलेले वाचक/पर्यटक:

अहवाल सालात महाविद्यालये/ शैक्षणिक संस्था येथील सहली व अभ्यास सहलीसाठी आलेले एकूण- 1030 विद्यार्थी/पर्यटक यांनी बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयास भेट दिली.

१०.९ विशेष घटना :

- १ दि.२४ जुन २०१३ रोजी नवीन ग्रंथालय इमारत (सध्याच्या इमारतीचे विस्तारीकरण) चे भूमिपूजन समारंभ व पायाभरणी करण्यात आले.
- २ दिनांक २६ ते २८ फेब्रुवारी २०१३ रोजी राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमित्त ६ ठमदमजपबंससल डवकपपिमक ब्तवचे दक थ्वक मबनतपजल ६ या विषयावरील अनेक पुस्तके, नियतकालिके तसेच संदर्भग्रंथ यांचे प्रदर्शन ग्रंथालयात भरविले होते. या प्रदर्शनाचा लाभ विद्यार्थी, वाचक व शिक्षक यांनी घेतला.
- ३ विद्यापीठाचे दिक्षांत समारंभाचे औचित्य साधून 'ग्रंथमहोत्सव २०१३' हा पुस्तक प्रदर्शनाचा कार्यक्रम दि.१८ ते २१ जानेवारी २०१३ अखेर आयोजित करण्यात आला.
- ४ मुंबई बॉम्ब स्फोट मध्ये च्हीद झालेल्या पोलिस सहकार्यांना अभिवादन करण्यासाठी दि.२६ नोव्हेंबर २०१२ रोजी च्हीद दिन पाळण्यात आला व याच दिवशी भारतीय राज्यघटना संविधान दिन साजरा करण्यात आला.
- ५ दि.१५ सप्टेंबर २०१२ रोजी फ्फळ तज्ञ समितीची ग्रंथालयास भेट झाली.
- ६ विद्यापीठातील सर्व अधिविभागातील नव्याने प्रवेश घेतलेल्या पदव्युत्तर व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयामार्फत भ्रंथालय/ ग्रंथालयसेवा परिचय कार्यक्रमा चे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमांतर्गत ग्रंथालय सादरीकरण व ग्रंथालय सहल कार्यक्रम दि. २८ ऑगस्ट ते ७ सप्टेंबर २०१२ या दरम्यान राबविण्यात आला.
- ७ दि.१ ऑगस्ट २०१२ रोजी विद्यापीठाच्या सुवर्णमहोत्सवी वड्डूचे व बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून 'बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर — यांचे जीवन व कार्ये' या विड्डूयावर नामांकित वक्त्यांचे व्याख्यानाने आयोजन करण्यात आले. त्याचदिवशी या विड्डूयावर फोटोंचे प्रदर्शन ग्रंथालयात भरविण्यात आले.

अभ्यासकेंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

वार्षिक अहवाल सन 2012-13

कोल्हापूरातील सर्व संलग्न महाविद्यालयातील पदवीपूर्व विद्यार्थी व विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील विद्यार्थी यांना वाचनाच्या सोयी उपलब्ध करून देण्यासाठी अभ्यासकेंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. एम्. फिल., पीएच.डी. चे विद्यार्थी तसेच नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेस बसणा-या विद्यार्थ्यांनाही या अभ्यासिकेत प्रवेश दिला जातो.

सन 2012-13 या शैक्षणिक वर्षात कोल्हापूर शहरातील विविध महाविद्यालयात शिकणा-या 211 विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत प्रवेश देण्यात आला. नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेच्या तसेच पदव्युत्तर विभागातील 350 विद्यार्थ्यांनी या अभ्यासिकेचा उपयोग करून घेतला.

हे अभ्यासकेंद्र दररोज व सर्व सुट्ट्यांच्या दिवशी सकाळी 6 ते रात्री 12 असे 18 तास अभ्यासासाठी खुले असते.

या केंद्रात पदवीपूर्व व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी लागणारी क्रमिक पुस्तके व संदर्भ ग्रंथ ठेवण्यात आले असून ती ओळखपत्रावर संदर्भासाठी दिली जातात.

एकूण ग्रंथांची संख्या 13,003 इतकी आहे तसेच एकूण 6 मासिके व 3 वर्तमानपत्रे विद्यार्थ्यांसाठी घेतली जातात.

अभ्यासिकेमध्ये वाचकांच्या हजेरीचे प्रमाण सरासरी दरदिवशी 250 इतके होते. पदव्युत्तर विभागातील काही प्राध्यापकांनी या ग्रंथालयाचा उपयोग करून घेतला.